

Onderwerp Besluitvorming geothermie en warmtenet Noordwest

Steller Eric van Huissteden

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon 0622446158   Bijlage(n) -   Ons kenmerk 5534232
Datum 24-02-2016   Uw brief van   Uw kenmerk

Geachte heer, mevrouw,

Op 2 september 2015 hebben wij u met een brief geïnformeerd over de planning van het project geothermie en warmtenet Noordwest. Daarin voorzagen wij besluitvorming in uw raad in maart 2016.

Vertraging besluitvorming

Op de meeste onderdelen heeft WarmteStad het huiswerk, dat nodig is voor een raadsbesluit, klaar. Op drie onderdelen is het tijdsfad echter ambitieus:

Aanbesteding geothermisch doublet / private partner

Op 14 oktober 2015 hebben wij u met een brief geïnformeerd over het aanbestedingstraject van het geothermische doublet. In dat traject werd naast het ontwerpen, realiseren, onderhouden en exploiteren van het geothermisch doublet de markt uitdrukkelijk gevraagd om financieel deel te nemen. Een innovatief aanbestedingstraject gericht op het presenteren van een private partner bij de besluitvorming in maart 2016.

Dit aanbestedingstraject voor werkzaamheden en een privaat partnerschap is recent gestaakt. In de eerste fase (najaar 2015) hadden zich vier bedrijven aangemeld. Daarvan voldeden er twee aan de selectiecriteria. Deze twee zijn uitgenodigd om een bieding te doen. Daags voor de kerstvakantie werd duidelijk dat slechts één partij werkelijk een aanbidding ging doen. Dit tegenvallende verloop van de aanbesteding zette de marktwerking en daarmee de kans van slagen van de aanbesteding onder druk. Op 15 januari is de aanbidding van de marktpartij binnengekomen. Dat aanbod voldeed niet aan onze verwachtingen en leidde tot de conclusie om de onderhandelingsfase niet in te gaan.

Afzetmarkt

Het uitgangspunt is minimaal 3.500 woningequivalenten gegarandeerde warmteafname bij start van het project. Op basis van de samenwerking met de woningcorporaties, Hanzehogeschool, RUG en overige klanten hebben wij er alle vertrouwen in dat WarmteStad genoeg contracten kan sluiten voor de opstartfase. De afgelopen periode is alleen ook duidelijk geworden dat voor het feitelijk contracteren meer tijd nodig is voor afstemming en interne besluitvorming (vooral bij woningcorporaties) dan tevoren voorzien.

Publieke partners

Met het verbinden van een extra publieke partij kunnen de investeringen maar ook de risico's breder worden gedragen. Dit proces is nu volop aan de gang en WarmteStad is serieus in gesprek met enkele publieke partijen. De praktijk wijst alleen uit dat dit de nodige tijd vraagt en dat we ook hier op een kritisch pad zitten richting besluitvorming in maart 2016.

De directe consequentie van het staken van de aanbesteding is dat wij u niet in maart een private partner kunnen presenteren en dat een alternatieve aanbesteding voor het geothermisch doublet moet worden voorbereid. Daarmee is behandeling van dit project in maart in uw raad niet meer haalbaar en ontstaat weer wat lucht op de andere 2 kritische tijdspaden. Wij willen nu in mei het besluit aan u voorleggen.

Vertrouwelijke mededeling

Rekening houdend met de stand still-termijn, waarin marktpartijen bezwaar kunnen maken op het gunningsbesluit, konden wij u niet direct in de openbaarheid informeren over het uitstellen van de besluitvorming. Daarom hebben wij u op 20 januari met een mondelinge mededeling in een vertrouwelijk deel van de raadscommissie B&V alvast geïnformeerd. De stand still-termijn is nu afgelopen en er is ook geen bezwaar gemaakt.

Analyse van de markt

In onze analyse zijn de marktpartijen vooral geïnteresseerd om het werk te verkrijgen en hebben niet de financiële mogelijkheden om substantieel en risicodragend te participeren. Het warmtebedrijf dat we inrichten heeft een duidelijk nutsprofiel met bijbehorende karakteristieken zoals een maatschappelijke doelstelling, lange loop- en terugverdiëntijd en lager rendement dan de markt gewend is. Bovendien gelden in deze fase nog een aantal onzekerheden die de markt bij de publieke partners wil houden. Tot slot is zichtbaar dat de inschrijver voor specialistische kennis over het boren en exploiteren van het geothermische doublet, net als WarmteStad, externe deskundigheid inhuurt. Het beoogde voordeel van een deskundige private partij op deze specifieke aspecten, als aanvulling op de andere eigenaren, trad dus niet op.

Gevolgen haalbaarheid

Het staken van de aanbesteding van het private partnerschap is een tegenslag. Graag hadden wij u in maart een private partner gepresenteerd. Toch zien wij samen met het Waterbedrijf Groningen volop andere kansen om dit belangrijke project te realiseren.

- De financiële achilleshiel van de onderneming is voldoende klanten. Op dit vlak zijn grote stappen gezet en blijkt volledige bereidheid bij corporaties, Hanzehogeschool, RUG en eigenaren van diverse andere grote complexen, om klant te worden van het warmtenet. Wij zien geen aanleiding te twijfelen dat de doelstelling van de minimale afzet bij aanvang (3.500 woningequivalenten) wordt gehaald. En wij zien genoeg potentieel om te groeien naar ruim 10.000 woningequivalenten in de eindfase.
- De business case wordt regelmatig aangescherpt op steeds nauwkeurigere inzichten en kostenramingen en laat zien dat wij voldoen aan de vastgestelde financiële randvoorwaarden.
- Sinds juni 2015 weten wij dat het Waterbedrijf Groningen als partner meedoet op de hele onderneming onder dezelfde condities als de gemeente. Daarmee hebben we een loyale partner.

- Er is een gerede kans dat naast het Waterbedrijf Groningen en de gemeente het lukt om extra publieke partijen te laten participeren. Zo creëren we alsnog meer schouders om de financiering en risico's van deze onderneming te dragen.
- Het doorlopen aanbestedingstraject heeft laten zien dat er ruime belangstelling is voor het uitvoeren van het werk en dus dat een gezonde marktwerking op de prijsstelling verwacht mag worden.
- De planning van besluitvorming in maart kwam voort uit de rijkssubsidieregeling Stimulering Duurzame Energieproductie (SDE) die uiterlijk start met uitkeren in november 2017. De uitkering is afhankelijk van de werkelijk geleverde hoeveelheid warmte. Het streven was dus om in november 2017 de eerste warmte te leveren en deze exploitatiesubsidie zo maximaal mogelijk op te halen. Wij koersen nu aan op besluitvorming in mei 2016. Rekening houdend met een nieuw aanbestedingstraject en dat we terughoudend zijn met overzetten van complexen midden in de winter, impliceert dit dat de eerste warmte 4 á 6 maanden later wordt geleverd. Daarom heeft WarmteStad de consequenties van het mislopen van deze maanden SDE, op de totale looptijd van 15 jaar, doorgerekend in de business case. De conclusie is dat de invloed op de business case klein is en de financiële uitgangpunten, zoals door u in mei zijn vastgesteld, overeind blijven.

Dit overziend werpt het niet verbinden van een private partij en het opschuiven van het besluitvormingsmoment met enkele maanden, geen ander licht op (financiële) haalbaarheid van warmtenet en geothermie Noordwest en de robuustheid van de onderneming.

Wij vertrouwen erop u met deze brief voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,
Peter den Oudsten

de secretaris,
Peter Teesink